

Ústav technicko-technologický

Vysoká škola technická a ekonomická v Českých Budějovicích

Tematické okruhy pro Státní závěrečnou zkoušku

Bakalářské studium – studijní program: **Strojírenství**

Platí pro doporučené studijní plány: DP_STR_P_č.1, DP_STR_K_č.1

Název SZZ: **Mechanika**

Tematické okruhy pro Státní závěrečnou zkoušku

Studijní program: Strojírenství

Název SZZ: Mechanika

Prerekvizity k SZZ: Pružnost a pevnost I.
Termomechanika
Kinematika
Statika

Schválil garant programu:	doc. Ing. Jan Valíček, Ph.D.	Podpis:	
----------------------------------	------------------------------	----------------	--

Datum vydání	20. 9. 2021
Platnost od:	AR 2021/2022
Platnost do:	odvolání

Tematické okruhy

Pružnost a pevnost I.

Okruh č. 1:

Napětí, přetvoření, Hookeův zákon

Otázka č. 1:

Definujte pojmy napětí, přetvoření. Formulujte Hookův zákon.

Okruh č. 2:

Napěťová a deformační analýza štíhlé rotační součásti zatížené osovou silou

Otázka č. 2:

Uveďte vztahy pro napětí, deformaci, tuhost a poddajnost štíhlé rotační součásti zatížené osovou silou, Vysvětlete význam jednotlivých veličin.

Okruh č. 3:

Napěťová a deformační analýza rotační součásti namáhané na krut

Otázka č. 3:

Uveďte vztahy pro napětí, deformaci, tuhost a poddajnost rotační součásti namáhané na krut. Vysvětlete význam jednotlivých veličin.

Okruh č. 4:

Napjatost štíhlé rotační součásti namáhané na ohyb

Otázka č. 4:

Definujte napětí v ohybu. Sestavte tenzor napjatosti pro čistý ohyb. Formulujte pevnostní podmínku.

Okruh č. 5:

Deformace štíhlé rotační součásti namáhané na ohyb

Otázka č. 5:

Uveďte a vysvětlete metody pro stanovení deformace štíhlé rotační součásti.

Okruh č. 6:

Obecná rovinná napjatost v bodu tělesa

Otázka č. 6:

Definujte obecnou rovinnou napjatost. Vysvětlete metodu zobrazení obecné rovinné napjatosti pomocí Mohrovy kružnice, definujte hlavní roviny a hlavní napětí.

Okruh č. 7:

Obecná prostorová napjatost v bodu tělesa

Otázka č. 7:

Popište prostorovou napjatost. Sestavte tenzor napjatosti. Definujte hlavní roviny, hlavní napětí.

Okruh č. 8:

Mezní a dovolený stav součásti, Haighův prostor, bezpečnost strojní součástí

Otázka č. 8:

Definujte pojmy mezní stav, Haigův prostor, dovolený stav, bezpečnost strojní součásti

Okruh č. 9:

Hypotézy pevnosti součásti při složeném namáhání

Otázka č. 9:

Vysvětlete pojem „redukované napětí“. Popište způsob sestavení pevnostní podmínky. Uveďte hypotézy pevnosti užívané pro houževnaté materiály a hypotézy pevnosti vhodné pro křehké materiály.

Okruh č. 10:

Kombinovaná namáhání strojní součásti

Otázka č. 10:

Vysvětlete pojem kombinované namáhání. Formulujte pevnostní podmínku pro kombinaci krut ohyb. Redukované napětí stanovte podle hypotézy HMH

Termomechanika**Okruh č. 1:**

Stavová rovnice ideálního plynu

Otázka č. 1:

Popište stavovou rovnici ideálního plynu, popište veličiny v ní uvedené a různé tvary rovnice.

Okruh č. 2:

První a druhý zákon termomechaniky

Otázka č. 2:

Vysvětlete význam prvního a druhého zákona termomechaniky.

Okruh č. 3:

Stavové změny ideálního plynu

Otázka č. 3:

Popište izobarickou, izochorickou, izotermickou a adiabatickou změnu a znázorněte v p - v a T - s diagramu.

Okruh č. 4:

Carnotův oběh

Otázka č. 4:

Popište Carnotův oběh a jeho význam.

Okruh č. 5:

Oběhy spalovacích motorů

Otázka č. 5:

Popište a znázorněte v diagramech náhradní oběhy spalovacích motorů.

Okruh č. 6:

Účinnost oběhu ideálního plynu

Otázka č. 6:

Popište stanovení účinnosti oběhu ideálního plynu.

Okruh č. 7:

Oběh ve vodní páře

Otázka č. 7:

Popište Rankineův-Clausiiův oběh ve vodní páře.

Okruh č. 8:

Tepelné výměníky

Otázka č. 8:

Popište typy výměníků, jejich funkci a základní výpočty sdílení tepla ve výměnících.

Okruh č. 9:

Základní druhy sdílení tepla

Otázka č. 9:

Popište základní druhy sdílení tepla.

Okruh č. 10:

Prostup tepla jednoduchou rovinnou stěnou

Otázka č. 10:

Uveďte postup výpočtu prostupu tepla jednoduchou rovinnou stěnou.

Kinematika**Okruh č. 1:**

Posuvný pohyb tělesa

Otázka č. 1:

Definujte posuvný pohyb tělesa. Uveďte vztahy pro rychlost a zrychlení bodu tělesa.

Okruh č. 2:

Rotační pohyb tělesa

Otázka č. 2:

Definujte rotační pohyb tělesa. Uveďte vztahy pro rychlost a zrychlení bodu tělesa.

Okruh č. 3:

Sférický pohyb tělesa

Otázka č. 3:

Definujte sférický pohyb tělesa. Vysvětlete pojmy polodiové kužele, Eulerovy úhly a Eulerovy kinematické rovnice.

Okruh č. 4:

Obecný rovinný pohyb tělesa

Otázka č. 4:

Definujte obecný rovinný pohyb tělesa. Vysvětlete pojmy pól, polodie, tečna polodií, pólová rychlost, zrychlení bodu tělesa v pólu.

Okruh č. 5:

Obecný prostorový pohyb tělesa

Otázka č. 5:

Definujte obecný prostorový pohyb tělesa. Vysvětlete pojmy okamžitý šroubový pohyb tělesa (virace), axoidy (hybný a nehybný).

Okruh č. 6:

Současné pohyby tělesa.

Otázka č. 6:

Uveďte možnosti rozkladu pohybu tělesa. Za jakých podmínek se projevují Coriolisovo zrychlení a Résalovo úhlové zrychlení.

Okruh č. 7:

Složení mechanismů.

Otázka č. 7:

Vysvětlete pojmy kinematická dvojice, binární člen, binární skupina. Definujte pojem stupeň volnosti. Demonstrujte na příkladu zvoleného rovinného čtyřčlenného mechanismu

Okruh č. 8:

Analytické kinematické vyšetřování mechanismů

Otázka č. 8:

Uveďte a vysvětlete metody analytického kinematického vyšetřování mechanismů.

Okruh č. 9:

Grafické kinematické vyšetřování mechanismů

Otázka č. 9:

Uveďte a vysvětlete metody grafického kinematického vyšetřování mechanismů.

Okruh č. 10:

Kinematické řešení planetových převodovek

Otázka č. 10:

Uveďte a vysvětlete metody kinematického vyšetřování planetových ústrojí (mechanismů a diferenciálů).

Statika**Okruh č. 1:**

Základní pojmy Statiky

Otázka č. 1:

Definujte pojmy: Tuhé těleso, Hmotní bod, Síla a moment síly

Okruh č. 2:

Základní principy a axiomy statiky

Otázka č. 2:

Definujte základní principy a axiomy statiky: Axioma setrvačnosti, Axioma akce a reakce, Axioma zachování účinku, Axioma vektorového skládání sil

Okruh č. 3:

Určení vazbové závislosti hmotných objektů

Otázka č. 3:

Napište vztah pro určení vazbové závislosti hmotných objektů, popište tvarovou určitost s ohledem na pohyblivost hmotných objektů

Okruh č. 4:

Stupně volnosti a vazby hmotného bodu v rovině

Otázka č. 4:

Charakterizujte a definujte stupně volnosti a vazby hmotného bodu v rovině a v prostoru

Okruh č. 5:

Stupně volnosti a vazby hmotného objektu v rovině

Otázka č. 5:

Charakterizujte a definujte stupně volnosti a vazby hmotného objektu v rovině a v prostoru

Okruh č. 6:

Tvarová a statická určitost rovinných soustav

Otázka č. 6:

Popište tvarovou a statickou určitost rovinných sestav těles

Okruh č. 7:

Tvarová a statická určitost prutových soustav

Otázka č. 7:

Popište tvarovou a statickou určitost prutových soustav

Okruh č. 8:

Smykové tření při posuvném pohybu, Coulombův vztah

Otázka č. 8:

Charakterizujte smykové tření při posuvném pohybu, definujte a popište Coulombův vztah

Okruh č. 9:

Tření vláken po válcové ploše, Eulerův vztah

Otázka č. 9:

Charakterizujte tření vlákna po válcové ploše, definujte a popište Eulerův vztah

Okruh č. 10:

Čepová tření v radiálním a axiálním čepu

Otázka č. 10:

Charakterizujte čepové tření v radiálním a axiálním čepu, při axiálním čepu uvažujte čep zaběhaný i nezaběhaný